

...

Fővárosi Ítéltábla

Az ügy száma:	1.Kf.700.122/2026/6.
A felperes:	felperes (felperes címe)
A felperes képviselője:	felperes képviselője (felperesi képviselő címe; eljáró ügyvéd: eljáró felperesi képviselő)
Az alperes:	alperes
	(alperes címe)
Az alperes képviselője:	eljáró alperesi képviselő1 és eljáró alperesi képviselő2 kamarai jogtanácsosok (alperes képviselője; alperes címe)
A per tárgya:	közzszolgálati jogviszonyból származó nyugdíj előtti rendelkezési állományban járó illetmény emelésével kapcsolatos közigazgatási jogvita elbírálása

...

Ítélet:

A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletének nem fellebbezett részét nem érinti, a fellebbezéssel támadott részében helybenhagyja.

Kötelezi az alperest, hogy 15 napon belül fizessen meg a felperesnek 100.000 (százezer) forint másodfokú perköltséget.

A fellebbezési illetéket az állam viseli.

Az ítélet ellen fellebbezésnek nincs helye.

I n d o k o l á s

A fellebbezés alapjául szolgáló tényállás

[1] Az alperes hivatásos állományába tartozó felperes részére a korabeli nyugdíjbiztosítási szervként eljáró Nyugdíjfolyósító Igazgatóság Fegyveres Nyugellátási Osztálya a 2013. január 2. napján kelt szám1 számú határozatával – az 1976. április 20. és 2011. december 31. napjai közötti időszakban megszerzett, összesen 35 év elismert szolgálati idejét alapul véve, a korhatár előtti öregségi nyugdíjak megszüntetéséről, a korhatár előtti ellátásról és a szolgálati járandóságról szóló 2011. évi CLXVII. törvény (a továbbiakban: Knytv.) 19. §-ára alapítottan – annak tényleges folyósítása nélkül havi 275.840 forint összegű rögzített nyugdíjat állapított meg.

[2] A felperes 2023. január 10. napján kérelmet terjesztett elő az alperesnél, amelyben – arra hivatkozással, hogy 2023. március 30. napján betölti a 60. életévét, egyúttal rendelkezik az e jogálláshoz jogszabályban megkövetelt 30 évnyi szolgálati idővel – a nyugdíj előtti rendelkezési állományba történő helyezését kérte 2023. április 1-jei hatállyal.

[3] Az alperes a felperesi kérelem elbírálása céljából – a nyugdíj előtti rendelkezési állományban járó illetmény alapjául szolgáló nyugdíjösszeg meghatározása érdekében – megkereste Budapest Főváros Kormányhivatala Nyugdíjbiztosítási Főosztályát (a továbbiakban: nyugdíjbiztosítási szerv) a felperes fiktív öregségi nyugdíjának hatósági közlése iránt.

[4] A megkeresett nyugdíjbiztosítási szerv a válasziratában közölte, hogy a felperes korábban megállapított rögzített nyugdíjainak az éves emelésekkel növelt összegei közül a Knytv. 19. §-a alapján, a 2011. december 31-i állapot alapulvételével számított havi 507.715 forint minősül a legmagasabb összegnek, amely egyúttal meghaladja az aktuális adatok alapján újonnan számított öregségi nyugdíj összegét is. A nyugdíjbiztosítási szerv egyidejűleg tájékoztatta az alperest arról is, hogy az így közölt összeg nettó érték, amelynek a közterhekkel történő bruttosítása, valamint a mindenkor nyugdíjemelések mértékéhez igazodó jövőbeli emelése a továbbiakban az alperes mint munkáltató kötelezettségét képezi.

[5] E hatósági adatszolgáltatást alapul véve az alperes a szám2 számú parancsával 2023. április 1-jei hatállyal nyugdíj előtti rendelkezési állományba helyezte a felperest, majd a jogviszonyváltáshoz kapcsolódóan kiadott – dátumelírás okán utóbb kijavított – szám3 számú parancsában a felperes ugyanezen naptól esedékes havi illetményét a közölt nettó 507.715 forint bruttosításával, mindösszesen bruttó 763.481 forintban állapította meg.

[6] A felperes 2023. november 14. napján szolgálati panaszt terjesztett elő, amelyben sérelmezte, hogy az öregségi nyugdíjak tekintetében elrendelt – 2023. január 1-jei visszamenőleges hatályú – 3,1%-os kiegészítő nyugdíjemelésnek a havi illetménye összegébe történő beépítése elmaradt, egyúttal kérte a visszamenőleges hatályú illetményemelés végrehajtása iránti munkáltatói intézkedés megtételét. Mivel az állományilletékes parancsnok a szolgálati panasznak saját hatáskörben nem adott helyt, a jogorvoslati kérelmet a alperes

képviselőjének főigazgatója bírálta el, aki azt a szám4 számú határozatával – annak megalapozatlanságára hivatkozva – elutasította.

A kereset és a védírat

[7] A felperes a 26. sorszámú összefoglaló nyilatkozatában véglegesített kereseti kérelme szerint az alperes arra történő kötelezését kérte, hogy a 2011. december 31-i bázison rögzített, majd a 2023. április 1-jei állapot szerint alapul vett havi nettó 507.715 forint összegű illetményét 2023. április 1-jei visszamenőleges hatállyal 3,1%-os mértékben – havi nettó 15.739 forinttal, amely bruttó 23.668 forintnak felel meg – emelje meg. Kereseti kérelmében egyúttal azt is indítványozta, hogy a bíróság ezen emelés eredményeként az illetménye havi összegét a 2023. április 1. és 2023. december 31. közötti időszakra nettó 523.454 (bruttó 784.149) forintban, a 2024. naptári évre nettó 554.861 (bruttó 834.377) forintban, míg a 2025. naptári évre nettó 571.617 (bruttó 861.078) forintban határozza meg. Mindezek alapján marasztalási igényt terjesztett elő az alperessel szemben egyrészt a 2023. április 1. és 2025. december 31. napjai közötti 33 hónapos időszakra visszamenőlegesen esedékessé vált, mindösszesen bruttó 781.044 forint összegű elmaradt illetménykülönbözet, valamint az ezen tőkeösszeg után 2024. július 1. napjától járó törvényes mértékű késedelmi kamat megfizetése, másrészt 2026. január 1. napjától kezdődően a jövőre nézve esedékes havi bruttó 23.668 forint összegű illetményrész folyamatos teljesítése iránt.

[8] Keresete anyagi jogalapjaként arra hivatkozott, hogy a rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományának szolgálati jogviszonyáról szóló 2015. évi XLII. törvény (a továbbiakban: Hszt.) 78. § (2) bekezdés b) pontja alapján olyan összegű illetményre jogosult, amely nettó értékében megfelel a nyugdíj előtti rendelkezési állományba helyezésekor őt megillető öregségi nyugdíjnak; a Hszt. 78. § (3) bekezdése pedig az e jogcímen megállapított illetmény emelésének mértékét az öregségi nyugdíjmelés mértékéhez köti. Álláspontja szerint ezért az alperesnek a belügyminiszter irányítása alá tartozó rendvédelmi feladatokat ellátó szervek hivatásos állományát érintő személyügyi igazgatás rendjéről szóló 31/2015. (VI. 16.) BM rendelet 39. § (3) bekezdése alapján beszerzett nyugdíjbiztosítási adatszolgáltatásban szereplő havi nettó 507.715 forint összeget további 3,1%-kal meg kellett volna emelnie. Ez az összeg a társadalombiztosítási nyugellátásról szóló 1997. évi LXXXI. törvény (a továbbiakban: Tny.) 20. §-a szerint a 2011. december 31-én rögzített szolgálati nyugdíjból számított, és az időközi nyugdíjmeléseket – köztük a nyugellátások és egyes más ellátások 2023. január havi emeléséről szóló 506/2022. (XII. 13.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr. 1.) szerinti 15%-os emelést – már magában foglalta. Érvelése szerint a további 3,1%-os kiegészítő emelést – a fentebb felhívott jogszabályi rendelkezésekkel összhangban, illetőleg azokon túlmenően – a nyugellátások és egyes más ellátások 2023. november havi kiegészítő emeléséről szóló 463/2023. (X. 6.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kr. 2.) 1. § (1) bekezdésének 1. pontja alapozza meg, amely normatív előírás a hivatkozott korrekció érvényesítését 2023. január 1. napjára visszamenőleges hatállyal teszi kötelezővé.

[9] Az alperes védíratában a kereset elutasítását kérte arra az álláspontra helyezkedve, hogy a nyugdíj előtti rendelkezési állományba helyezés egy átmeneti, korlátozott

szolgáltatelljesítési kötelezettséggel járó jogviszony, amelynek tartama alatt a felperest a Hszt. 78. §-a értelmében nem öregségi nyugdíj, hanem az azzal azonos mértékű szolgálati illetmény illeti meg a nyugdíjkorhatár tényleges eléréséig. Előadta, hogy a Knytv. 20. §-a szerinti – a 2011. december 31-i rögzített nyugdíj éves emelésekkel növelt összegéből levezetett, és a 2023. április 1-jei állapot szerint 507.715 forintban megállapított – fiktív öregségi nyugdíj a jogosultság megállapításának időpontjában magában foglalta az időközi dinamizálásokat. Mivel azonban a nyugdíjrögzítés nem minősül egyenértékűnek a tényleges nyugdíj megállapításával, a felperes a 2023. január 1-jei (Kr. 1. szerinti) emelésre, és ezáltal az ahhoz kapcsolódó, a Kr. 2. szerinti 3,1%-os kiegészítő illetményemelésre nem jogosult.

[10] Erdemi védekezése mellett a felperes keresetpontosításával összefüggésben alaki kifogást is előterjesztett, amelyben – kúriai joggyakorlatra hivatkozva – a közigazgatási perrendtartásról szóló 2017. évi I. törvény (a továbbiakban: Kp.) 85. § (2) bekezdésében rögzített eljárásjogi korlát megsértését állította. E jogsérelemre tekintettel álláspontja szerint a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontjára, illetőleg a 81. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel a keresetlevél visszautasításának, avagy a peres eljárás megszüntetésének lenne helye.

Az elsőfokú bíróság ítélete

[11] Az elsőfokú bíróság kötelezte az alperest, hogy fizessen meg a felperes részére 2023. április 1. napjától 2025. december 31. napjáig havi bruttó 23.668 forint, azaz összesen 781.044 forint illetménykülönbözetet és ezen összeg után járó törvényes mértékű késedelmi kamatot. Ezt meghaladóan a felperes keresetét elutasította.

[12] A jogvita elbírálása során a Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontjából és (3) bekezdéséből, a Knytv. 20. §-ából, a Tny. 62. §-ából, valamint Kr. 1. és Kr. 2. egymásra épülő rendelkezéseiből indult ki, és azt vizsgálta, hogy a rögzített szolgálati nyugdíj időközi emelésekkel növelt összege a Hszt. szerinti illetményalap meghatározása során magában foglalja-e a 2023. januári 15%-os nyugdíjemelést, továbbá ebből következően alkalmazni kell-e a 3,1%-os kiegészítő emelést is.

[13] A nyugdíjbiztosítási szerv tájékoztatása alapján rögzítette, hogy a felperest a társadalombiztosítás általános szabályai szerint 2023. április 1. napján 458.115 forint öregségi nyugdíj illette volna meg, ezzel szemben a 2011. december 31. napján 275.840 forintban rögzített szolgálati nyugdíj az időközi nyugdíjemelésekkel és kiegészítő emelésekkel, valamint Kr. 1. szerinti 15%-os januári emeléssel növelt összege 507.715 forint volt. Ebből azt a következtetést vonta le, hogy az alperes tévesen érvelt a 3,1%-os emelés kizártsága mellett arra hivatkozással, hogy a felperes nem minősült nyugdíjasnak, illetve, hogy a 2011. december 31. napjával történt nyugdíjrögzítés nem azonos a 2023. január 1. napját megelőző nyugdíjmegállapítással, mert a Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontja nem a tényleges nyugdíjfolyósításhoz, hanem az öregségi nyugdíjnak vagy a Knytv. szerint rögzített szolgálati nyugdíj időközi emelésekkel növelt összegének megfelelő illetményhez kapcsolja a jogosultságot.

[14] Kiemelte, hogy a nyugdíj rögzítésének rendeltetése a már megszerzett jogosultság védelme: az érintett a nyugdíjkorhatár betöltésekor, ha számára kedvezőbb, a ténylegesen kiszámított öregségi nyugdíj helyett a rögzített szolgálati nyugdíj időközi emelésekkel növelt összegét választhatja. Ennek megfelelően nem tulajdonított perdöntő jelentőséget annak a ténynek, hogy a felperes a nyugdíj rögzítésének időpontjától még nem vált nyugdíjassá, hiszen a per tárgya nem nyugdíjfolyósításra, hanem a Hszt. 78. §-a szerinti szolgálati illetmény helyes összegének meghatározására irányult. E körben továbbá értékelte azt a körülményt, hogy korábban maga az alperes is arról tájékoztatta a felperest, miszerint az illetményét a nyugdíjmegállapító hatóság közlése alapján, a rögzített szolgálati nyugdíj időközi emelésekkel növelt összegeként kell megállapítani. Annak a ténynek is jelentőséget tulajdonított, hogy a nyugdíjbiztosítási szerv 2023. április 19. napján kifejezetten arról értesítette az alperest, hogy a további nyugdíjemelések mértékéhez igazodó illetményemelés megállapításáról és végrehajtásáról immár saját munkáltatói hatáskörében köteles gondoskodni.

[15] E normatív és ténybeli alapokból megállapította, hogy a nyugdíjbiztosítási szerv által közölt összeg már a 2023. januári 15%-os emeléssel növelten tartalmazta a felperes rögzített szolgálati nyugdíjának 2023. április 1-jei, időközi nyugdíjemelésekkel aktualizált összegét. Ebből következően a Kr. 2. 1. § (1) bekezdés 1. pontjában meghatározott előfeltétel fennállt, mivel a 3,1%-os kiegészítő emelés azt az ellátási összeget követi, amely után a jogosultnak a Kr. 1. alapján januári emelés járt. Az alperes tehát jogsértően utasította el a szolgálati panaszt, ezért a felperes a Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontja és (3) bekezdése, valamint a Kr. 2. szerinti nyugdíjemelési mérték figyelembevételével jogosult a 3,1%-os mértékű, visszamenőleges hatályú illetményemelésre.

[16] Az alperes által a felperesi keresetpontosítással szemben előterjesztett – perakadályra alapított – kifogást szintén nem fogadta el. Rögzítette, hogy a szolgálati panasz tartalmából egyértelműen kitűnt, miszerint a felperes az illetménye 2023. november 1-jétől, 2023. január 1-jei visszamenőleges hatállyal járó 3,1%-os emelésének elmaradását sérelmezte, az alperes pedig – a peradatok alapján – 2023. április 1. napjától köteles volt a mindenkorai nyugdíjemelések mértékével egyező illetményemelés végrehajtására. Ennek következtében a pontosított keresetben érvényesített, időközben lejárttá vált illetménykülönbözlet nem tekinthető a szolgálati panaszon túlterjeszkedő új igénynek, mert annak ténybeli és jogi alapja, valamint jogszabályi háttere megegyezett a szolgálati panaszban előadottakkal. Erre figyelemmel az alperes által felhívott, a Kp. 85. § (2) bekezdésére és a Kúria Kfv.VII.38.014/2020/6. számú ítéletére alapított hivatkozást nem találta megalapozottnak.

[17] Mindezek mellett a 2026. január 1. napjától esedékes, jövőbeli havi bruttó 23.668 forint megfizetésére irányuló kereseti kérelmet elutasította, mert megállapítása szerint a per tárgyát nem járadékfizetésre kötelezés, hanem kizárólag a már lejárt illetménykövetelés érvényesítése képezte. Rámutatott, hogy a felperes az illetménykülönbözletet elmaradt járandóságként kizárólag a már lejárt időszak vonatkozásában érvényesítheti, míg a jövőben esedékessé váló illetményrész még nem minősül lejárt követelésnek, ezért annak megfizetésére az alperest nem lehetett kötelezni.

A fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem

[18] Az alperes a fellebbezésében az elsőfokú ítélet megváltoztatását és a felperes keresetének elutasítását kérte.

[19] Elsődlegesen a Knytv. 20. §-ának, a Kr. 1. 1. §-ának és a Kr. 2. 1. §-ának megsértésére hivatkozott. A korábban kifejtett álláspontját fenntartva azzal érvelt, hogy a felperes a nyugdíj előtti rendelkezési állomány időtartama alatt nem minősül nyugdíjasnak, hivatásos állományúként továbbra is illetményre jogosult. A 2011. december 31. napján rögzített szolgálati nyugdíj kizárólag a felperes szerzett jogainak biztosítását szolgálja, ezért a nyugdíjbiztosítási szerv tájékoztatásában közölt 507.715 forint nem 2023. január 1-jét megelőzően megállapított öregségi nyugdíj, hanem a Knytv. 20. §-ának megfelelően időközi emelésekkel fejlesztett, dinamizált összeg, amely után Kr. 1. szerinti 15%-os mértékű emelés önálló jogcímen nem járhatott, következésképpen a Kr. 2. szerinti 3,1%-os visszamenőleges emelés jogszabályi előfeltétele sem teljesült. Erre figyelemmel álláspontja szerint jogszerűen utasította el a szolgálati panaszt, a felperes pedig legkorábban 2024. január 1. napjától, a nyugellátások és egyes más ellátások 2024. január havi emeléséről szóló 524/2023. (XII. 1.) Korm. rendelet (a továbbiakban: 524/2023. Kr.) alapján részesülhetett illetményemelésben.

[20] Másodlagosan a Kp. 85. § (2) bekezdésének megsértését állította, mert álláspontja szerint az elsőfokú bíróság a szolgálati panaszt elutasító döntés jogszerűségét nem a határozat meghozatalakor fennálló tények alapján vizsgálta, hanem a per tartama alatt esedékessé vált követeléseket is megítélte, holott a felperes szolgálati panaszja nem tartalmazott konkrét kezdő- és záró időponttal, illetveösszezszerűen meghatározott illetménykülönbözetre irányuló igényt. E körben a Kúria Kfv.VII.38.014/2020/6. és Kf.VII.40.243/2020/4. számú döntéseire hivatkozva azt hangsúlyozta, hogy a kereset, illetve annak pontosítása nem terjesztheti ki a jogvitát a szolgálati panaszban érvényesített igényen és a panaszt elutasító határozat időbeli keretein túlra. Erre figyelemmel a szolgálati panaszon túlterjeszkedő kereseti követelés esetében – a kötelező megelőző eljárás kimerítésének hiányára figyelemmel – a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontja és 81. § (1) bekezdés a) pontja alapján a keresetlevél visszautasításának, illetve az eljárás megszüntetésének lett volna helye.

[21] A felperes a fellebbezési ellenkérelmében – az eljárás korábbi szakaszaiban kifejtett jogi álláspontját változtatlanul fenntartva – az elsőfokú ítélet helybenhagyását kérte, hivatkozva annak érdemi megalapozottságára és indokolásának helytállóságára.

A Fővárosi Ítéltábla döntése és annak jogi indokai

[22] A fellebbezés nem alapos.

[23] A Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a Kp. 108. § (1) bekezdése alapján a fellebbezés és a fellebbezési ellenkérelem keretei között bírálta felül. Ennek során

megállapította, hogy az elsőfokú bíróság a tényállást a rendelkezésre álló peradatok alapján helyesen rögzítette, az abból levont jogi következtetése és érdemi döntése is helytálló; azzal az ítéltábla egyetértett. A fellebbezésben foglaltakkal összefüggésben a következőket emeli ki.

[24] A másodfokú bíróság a felülbírálat logikai rendjéhez igazodva elsőként az alperes eljárásjogi kifogását vizsgálta, amely szerint az elsőfokú bíróság a Kp. 85. § (2) bekezdésébe ütközően a szolgálati panaszt elutasító döntés jogszerűségét nem az annak meghozatalakor fennálló tények alapján bírálta el, hanem a per folyamán esedékessé vált illetménykülönbözet-részletekre is kiterjesztette a marasztalást. Az ítéltábla megítélése szerint ez az érvelés alaptalan, mert az alperesi álláspont tévesen összemosza a közigazgatási cselekmény jogszerűségi vizsgálatának időbeli mércéjét a keresettel érvényesített pénzkövetelés összegszerű és időbeli terjedelmével. A hivatkozott rendelkezés azt az eljárásjogi követelményt rögzíti, hogy a bíróság a közigazgatási cselekmény jogszerűségét főszabály szerint a megvalósításakor fennálló tények alapján vizsgálja; e szabály azonban nem zárja ki, hogy a bíróság az ugyanezen jogsértésből eredő, a per folyamán lejárttá vált pénzkövetelés-részletekről is döntsön, ha azok nem új jogalapon, nem új tényállási alapon és nem új közigazgatási vagy munkáltatói cselekményen, hanem az eredetileg is vitatott jogsérelem változatlan normatív alapján nyugszanak. Jelen ügyben az elsőfokú bíróság nem a szolgálati panaszt elutasító döntés meghozatalát követően keletkezett új jogcímet, nem új munkáltatói intézkedést és nem új tényállási elemet vont be a perbe, hanem ugyanazon munkáltatói mulasztás – a 3,1%-os kiegészítő emelés illetménybe történő beépítésének elmaradása – pénzbeli következményeit bírálta el. A szolgálati panasz tartalmából egyértelműen megállapítható volt, hogy a felperes a 2023. január 1-jei visszamenőleges hatályú, 3,1%-os kiegészítő nyugdíjemelésként a nyugdíj előtti rendelkezési állományba helyezéséhez kapcsolódó illetményében való érvényesítését kérte. E jogvita anyagi jogi alapját a Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontja és (3) bekezdése, a Knytv. 20. §-a, valamint a Kr. 2. 1. §-a képezte, amely már a szolgálati panasz előterjesztésekor fennállt, amelyhez képest a későbbi havi illetménykülönbözet-részletek nem önálló igények, hanem ugyanazon illetményemelési kötelezettség időben egymást követő, azonos számítási módszerrel meghatározható esedékességei voltak. Következésképpen a kereset pontosítása nem a szolgálati panasz tárgyának kiterjesztését, hanem az eredetileg is vitatott illetményemelési igény lejárt pénzbeli következményeinek perbeli konkretizálását jelentette.

[25] Ezt a következtetést normatív szinten is alátámasztja a Kp. 43. § (2) bekezdése, amely kifejezetten akként rendelkezik, hogy nem minősül keresetváltoztatásnak, ha a felperes a keresetét felemeli, vagy azt az eredetileg nem követelt járulékokra, illetve a követeléseknek vagy járulékoknak a per folyamán esedékessé vált részleteire is kiterjeszti. A jogalkotó e perkoncentrációt és pergazdaságosságot szolgáló szabályozással éppen azt az eljárásjogi helyzetet kívánta kezelni, amikor az alapjogsérelem folyamatos jellegéből adódóan az érvényesíteni kívánt vagyoni igény a per tartama alatt – újabb ténybeli vagy jogi alapok bevonása nélkül – ismétlődően esedékessé válik, megakadályozva ezzel azt, hogy a felperes minden újabb havi részlet tekintetében külön szolgálati panasz benyújtására és újabb per megindítására kényszerüljön. Mivel a felperes a jelen perben a szolgálati panasszal maradéktalanul megegyező jogalapon, a 3,1%-os kiegészítő emelés illetménybe történő beépítésének elmaradását sérelmezve, csupán az időközben eltelt időszakokra tekintettel aktualizálta a marasztalási kérelmét, ezen utólagos számszerűsítés dogmatikailag a Kp. 43. §

(2) bekezdése szerinti megengedett keresetkiterjesztésnek minősül, amely ezáltal fogalmilag sem ütközhet a Kp. 85. § (2) bekezdésében rögzített eljárásjogi korlátba.

[26] Az alperes által e körben hivatkozott kúriai döntések eltérő tényállási és perjogi helyzetre vonatkoztak, ezért azokból a jelen ügyre nézve az alperes által állított jogkövetkeztetés nem volt levonható. A Kúria Kfv.VII.38.014/2020/6. és Kf.VII.40.243/2020/4. számú határozataiból általános jelleggel valóban az a perjogi tétel olvasható ki, hogy a közigazgatási perben a fél a keresetével nem terjesztheti ki a jogvitát olyan igényre, jogsérelemre, jogcímre vagy közigazgatási tevékenységre, amely nem képezte az előzetes közigazgatási, illetve közszolgálati jogorvoslati eljárás tárgyát. E jogértelmezés azonban a jelen ügyben nem alkalmazható az alperes által állított módon, mert a felperes keresetpontosítása nem változtatta meg a szolgálati panaszban előterjesztett igény tárgyát, hanem ugyanannak az igénynek a per folyamán esedékessé vált pénzbeli következményeit érvényesítette. A hivatkozott kúriai döntések elvi tartalma (ratio decidendije) azon perbeli helyzetekre vonatkozik, amelyekben a fél a keresetben vagy a kereset későbbi módosításával olyan új, elkülöníthető jogsérelmet, új közigazgatási cselekményt, új jogalapot vagy az előzetes jogorvoslat tárgyától független követelést kíván a perbe bevonni, amelyre nézve a közigazgatási szerv korábban nem hozott döntést, illetve amelynek előzetes közszolgálati jogorvoslati előfeltétele nem teljesült. Ilyennek minősül az egyik hivatkozott eseti döntés tárgyát képező megbízási díj iránti igény, amelynek megalapozottsága nem vezethető le pusztán az előző időszakra vonatkozó számítás mechanikus továbbviteléből, minthogy annak elbírálása során a bíróságnak – és azt megelőzően a munkáltatónak – önállóan kell vizsgálnia, hogy az újabb időszakban a hivatásos állomány tagja ténylegesen milyen mennyiségű és rendszerességű, a szolgálati beosztásához képest dogmatikailag miként minősülő többletfeladatot látott el, figyelemmel arra is, hogy a szóban forgó jogterületen időközben bekövetkezett jogszabályváltozások adott esetben érdemben is módosíthatják az igény normatív alapját. Ezzel megegyező joglogikai keretben a gépjárművezetői pótléokra alapított illetménykülönbözlet iránti igényre vonatkozó kúriai döntés sem hívható fel a jelen ügyben az alperes által állított perakadályi jelleggel, ugyanis abban a szolgálati panaszban rögzített időbeli és összegszerű korlátokhoz képest utóbb érvényesített igény perbeli elbíráhatósága képezte a perdöntő jogkérdést, míg a jelen eljárásban a felperes már a szolgálati panaszában is ugyanazon folyamatosan fennálló illetményemelési kötelezettség elmaradását sérelmezte, amelynek időközben lejárttá vált részletei nem új igényként, hanem az eredeti igényhez tapadó, azonos jogalapú pénzbeli következményként jelennek meg. A jelen ügy mindezekkel szemben eltérő tényállási és dogmatikai alapokon nyugszik. A felperes szolgálati panaszában és keresetében egyaránt ugyanazt a munkáltatói mulasztást sérelmezte: azt, hogy az alperes nem érvényesítette illetményében a 3,1%-os kiegészítő emelést. A perben szereplő összegszerű követelés e sérelemnek nem új jogcímű, hanem szükségszerű, matematikailag levezethető járulékos következménye volt.

[27] Az alperes érvelése azért sem foghat helyt, mert a szolgálati panasz előzetes jogorvoslati funkcióját az igényérvényesítést kizáró abszolút perakadályá alakítaná, és ezáltal a Kp. 43. § (2) bekezdésének kifejezett rendelkezését a rendszeresen, időszakonként esedékessé váló illetménykövetelések körében gyakorlatilag kiüresítené. A szolgálati panasz eljárásjogi rendeltetése nem az, hogy a munkáltató minden később lejáró havi részletről előzetesen külön-külön állást foglaljon, hanem az, hogy a munkáltató a vitatott igény jogalapjáról és lényeges ténybeli alapjáról a per megindítása előtt állást foglalhasson. Ez a

funkció a jelen ügyben teljesült akkor, amikor a munkáltató a 3,1%-os emelésre való jogosultságot érdemben elbírálta és elutasította. Ezt követően az ügy érdemi elbírálása során már nem az volt a kérdés, hogy az alperes az egyes későbbi hónapokra külön-külön milyen munkáltatói döntést hozott volna, hanem az, hogy az általa következetesen tagadott illetményemelési kötelezettség fennállt-e, és fennállása esetén annak időközben lejárt részletei milyen összegben illették meg a felperest. Az ítéltábla ezért nem fogadta el az alperes azon érvelését sem, hogy a szolgálati panaszban külön kezdő- és záróidőpont, valamint konkrét összeg hiányában a kereseti követelés a szolgálati panaszon túlterjeszkedő részében eljárásjogi akadályba ütközött. A szolgálati panasz tartalom szerinti minősítése alapján kétséget kizáróan azonosítható volt a vitatott munkáltatói mulasztás, az igény jogcíme, a kifogásolt emelés mértéke, valamint annak visszamenőleges hatálya. Az a perviteli cselekmény, hogy a felperes a perben az időközben lejárt illetménykülönbözetet hónapokra és összegekre lebontva pontosította, nem változtatta meg az igény azonosságát, és nem vont el az alperestől olyan munkáltatói döntési jogosultságot, amelyet a szolgálati panasz alapján ne gyakorolhatott volna. Következésképpen az alperesnek a Kp. 48. § (1) bekezdés e) pontjára és 81. § (1) bekezdés a) pontjára alapított perakadályi kifogása alaptalan volt. A felperes nem előzetes közszolgálati jogorvoslat nélkül indított pert, hanem a szolgálati panaszában már érvényesített, az alperes által érdemben elbírált illetményemelési igényt vitte bíróság elé, és annak a per tartama alatt lejárttá vált marasztalási következményeit számszerűsítette. Az elsőfokú bíróság mindezekre figyelemmel nem sértette meg a Kp. 85. § (2) bekezdését, amikor az azonos ténybeli és jogi alapon álló, lejárt illetménykülönbözet megfizetésére kötelezte az alperest.

[28] Az eljárásjogi kifogás elbírálását követően az ítéltábla az ügy érdemére tért át, és azt állapította meg, hogy az alperesnek a Knytv. 20. §-ára, a Kr. 1. 1. §-ára és a Kr. 2. 1. §-ára alapított anyagi jogi fellebbezési érvelése sem döntötte meg az elsőfokú ítélet jogszerűségét. Az alperes érvelésének kiindulópontja annyiban helytálló, hogy a felperes a nyugdíj előtti rendelkezési állomány tartama alatt nem öregségi nyugdíjban, hanem a hivatásos szolgálati jogviszonyához kapcsolódó illetményben részesül. E megállapítás azonban nem az ügy érdemi jogkérdését jelenti, mert a perben nem azt kellett eldönteni, hogy a felperes ténylegesen nyugdíjasnak minősült-e, illetve részére öregségi nyugdíjat folyósítottak-e, hanem azt, hogy a Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontja alapján járó illetmény meghatározásakor figyelembe veendő, nyugdíjjogi szabályok szerint képzett referenciaösszeget a Kr. 2. szerinti 3,1%-os kiegészítő emelésnek megfelelően növelni kellett-e. Az alperes ezért tévedett, amikor a folyósított juttatás jogcíméből indult ki, miközben a jogvita eldöntése szempontjából nem a kifizetés illetményi vagy nyugdíjjellege, hanem az volt irányadó, hogy a Hszt. milyen számítási alaphoz és milyen emelési mechanizmushoz köti a nyugdíj előtti rendelkezési állományban járó illetmény összegét.

[29] A Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontja e körben kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a hivatásos állomány nyugdíj előtti rendelkezési állományba helyezett tagja arra az időtartamra, amíg nem hívják szolgálatba, „olyan mértékű illetményre jogosult, amelynek összege a személyi jövedelemadó és a járulékok levonása után megegyezik azzal az összeggel, amely a nyugdíj előtti rendelkezési állományba helyezéskor öregségi nyugdíjként megilletné, ha az öregségi nyugdíjkorhatárt betöltötte volna, vagy választása szerint a Knytv.-ben foglaltak szerint rögzített szolgálati nyugdíjnak megfelelő összeggel”. Ugyanezen § (3) bekezdése kimondja, hogy „a (2) bekezdés b) pontjában meghatározott illetmény emelésének mértéke

meg egyezik az öregségi nyugdíjmelés mértékével”. E két rendelkezés egymásra vetített értelmezéséből az következik, hogy a jogalkotó a nyugdíj előtti rendelkezési állományban járó illetményt kivette az általános illetményfejlesztési logika alól, és annak nettó összegét kifejezetten az öregségi nyugdíjként, illetve a Knytv. szerint rögzített szolgálati nyugdíjként figyelembe veendő referenciaösszeghez igazította. A (3) bekezdés pedig ezt a konstrukciót dinamikussá teszi, amikor az így meghatározott illetmény későbbi emelését nem munkáltatói mérlegeléshez, nem külön személyügyi döntéshez és nem a hivatásos állomány általános illetményemelési szabályaihoz, hanem az öregségi nyugdíjmelés mindenkor mértékéhez köti. Ebből okszerűen következik, hogy ha a referenciaösszeg a nyugdíjjogi szabályok szerint emelkedik, annak hatását a Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontja szerinti illetmény meghatározásakor is érvényesíteni kell.

[30] A Knytv. 20. §-a ehhez kapcsolódóan nem pusztán a rögzített szolgálati nyugdíj védelmi funkcióját deklarálja, hanem kötelező számítási szabályt állapít meg. A rendelkezés alapján azok esetében, akik folyósítás nélkül megállapított vagy rögzített szolgálati nyugdíjjal rendelkeznek, az öregségi nyugdíj megállapítása során kérelemre a megállapított vagy rögzített szolgálati nyugdíjnak az időközi nyugdíjmelésekkel növelt összegét kell öregségi nyugdíjként figyelembe venni. A norma tehát a rögzített összeget nem változtatlan, a rögzítéskori állapotot tükröző statikus (történeti) összegként őrzi meg, hanem azt a nyugdíjmelések rendszerébe illesztve, folyamatosan aktualizált értéként rendeli alkalmazni. A Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontja ezzel a Knytv. szerinti, időközi nyugdíjmelésekkel növelt összeget emeli át az illetmény meghatározásának alapjába, a Hszt. 78. § (3) bekezdése pedig külön is rögzíti, hogy az így megállapított illetmény emelésének mértéke az öregségi nyugdíjmelés mértékével egyezik meg. Következésképpen az alperes nem hivatkozhatott eredményesen arra, hogy a felperes részére nem nyugdíjat, hanem illetményt folyósított: ez a körülmény a kifizetés jogcímét érinti, de nem írja felül azt a törvényi számítási mechanizmust, amely a nyugdíj előtti rendelkezési állományban járó illetményt a Knytv. szerint rögzített szolgálati nyugdíj időközi nyugdíjmelésekkel növelt összegéhez és az öregségi nyugdíjmelések mértékéhez kapcsolja.

[31] A Kr. 1. 1. § (1) bekezdés 1. pontja szerint „2023. január 1-jétől a Tny. 62. § (1) és (6) bekezdése alapján 15 százalékkal kell emelni a 2023. január 1-jét megelőző időponttól megállapított öregségi nyugdíjat”. A Kr. 2. 1. § (1) bekezdés 1. pontja ehhez kapcsolódóan akként rendelkezik, hogy „a Tny. 62. § (3) és (4) bekezdése alapján 2023. november 1-jétől – 2023. január 1-jei visszamenőleges hatállyal – 3,1 százalékkal hivatalból kell emelni azt az öregségi nyugdíjat”, amely után a jogosultnak a Kr. 1. 1. §-a alapján emelés (januári emelés) járt. E két rendeleti szabály nem egymástól független jogosultsági tényállást rögzít, hanem egymásra épülő emelési mechanizmust alkot: a Kr. 2. szerinti kiegészítő emelés feltétele az, hogy az érintett nyugdíjösszeg után a Kr. 1. alapján januári emelés járt. Az elsőfokú bíróság helyesen mutatott rá arra, hogy a jelen ügyben e normatív feltétel maradéktalanul teljesült. A nyugdíjbiztosítási szerv ugyanis az alperes megkeresésére az illetmény mögöttes számításai alapjánaként nem a 2011. december 31. napján eredetileg rögzített 275.840 forintos összeget, és nem is a társadalombiztosítás általános szabályai szerint 2023. április 1. napjára újonnan kiszámított 458.115 forintos összeget közölte, hanem a rögzített szolgálati nyugdíj időközi emelésekkel növelt, 2023. április 1-jei állapotnak megfelelő, havi nettó 507.715 forintos összegét. Az elsőfokú bíróság ezért helytállóan tulajdonított perdöntő jelentőséget annak a ténynek, hogy ez a referenciaösszeg a 2012-2022. évi nyugdíjmeléseken és kiegészítő

nyugdíjemeléseken túl a Kr. 1. szerinti 2023. januári 15%-os mértékű nyugdíjemelést már bizonyíthatóan magában foglalta. Ha pedig a Hszt. 78. §-a szerinti illetmény számítási bázisaként figyelembe vett havi nettó 507.715 forint már a Kr. 1. szerinti januári emeléssel növelt összeg volt, akkor a Kr. 2. szerinti kiegészítő emelés jogszabályi előfeltétele – vagyis az, hogy az adott nyugdíjösszeg után januári emelés járt – szükségképpen fennállt. Ebből következően az alperes az illetmény jogcímére alapított, a hivatkozott rendeletek belső logikáját figyelmen kívül hagyó érvelésével jogszerűen nem zárhatta ki a 3,1%-os kiegészítő emelés érvényesítését pusztán arra hivatkozással, hogy a felperes részére ténylegesen nem öregségi nyugdíjat, hanem rendelkezési állományhoz kapcsolódó illetményt folyósított.

[32] Az alperes azon érve sem foghatott helyt, hogy a 2011. december 31. napján rögzített szolgálati nyugdíj nem minősül 2023. január 1-jét megelőzően megállapított öregségi nyugdíjnak, ezért arra a Kr. 1. szerinti 15%-os emelés sem járhatott. A perben ugyanis – amint arra az ítéltábla fentiekben már utalt – nem a rögzített szolgálati nyugdíj tényleges folyósítása, és nem is önálló öregségi nyugdíj-jogosultság elismerése volt a döntő kérdés, hanem annak megítélése, hogy a Knytv. 20. §-a szerint időközi nyugdíjemelésekkel növelt szolgálati nyugdíjösszeget a Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontja alapján milyen tartalommal kellett az illetmény számítási alapjaként figyelembe venni. A Knytv. 20. §-a kifejezetten úgy rendelkezik, hogy a megállapított vagy rögzített szolgálati nyugdíj „időközi nyugdíjemelésekkel növelt összegét” kell öregségi nyugdíjként megállapítani. Ebből következően a jogalkotó a rögzített szolgálati nyugdíjat a későbbi nyugdíjmegállapítás, illetve a Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontja szerinti illetményalap meghatározása során nem változtatlan, rögzítéskori nominális összegként, hanem a mindenkor nyugdíjemelésekkel aktualizált, értékkevető összegként rendeli figyelembe venni. E számítási rendbe a Kr. 1. szerinti 2023. januári 15%-os emelés is beletartozott, mert az a rögzített szolgálati nyugdíj időközi nyugdíjemelésekkel növelt összegének meghatározásakor alkalmazandó általános nyugdíjemelési szabály volt. Ennélfogva a 15%-os emelés figyelembevétele nem az alperes által vitatott, önálló nyugdíjfolyósítási jogosultság elismerését jelentette, hanem a Knytv. 20. §-ából és a Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontjából következő számítási művelet szükségképpeni eleme volt.

[33] Ebből következően az alperesi érvelés saját számítási kiindulópontjával is ellentmondásba került. Az alperes ugyanis a felperes illetményét a nyugdíjbiztosítási szerv által közölt, havi nettó 507.715 forint összeg alapulvételével állapította meg, amely összeg a peradatok szerint már tartalmazta a Kr. 1. szerinti 15%-os januári emelést. Ha tehát az alperes e közölt összeget a Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontja szerinti illetményalapként elfogadta és alkalmazta, akkor ugyanazon számítási művelet jogi következményei körében nem hivatkozhat következetesen arra, hogy a Kr. 1. szerinti januári emelés a felperest nem illette meg. Az alperes nem bonthatja meg ugyanazon számítási alap egymásra épülő jogkövetkezményeit akként, hogy a 15%-os emeléssel növelt összeget az illetmény megállapításához elfogadja, a 15%-os emeléshez jogszabályi előírás folytán kapcsolódó 3,1%-os kiegészítő emelést azonban arra hivatkozással tagadja meg, hogy a januári emelés előfeltételei nem teljesültek. Az ítéltábla ezért, s figyelemmel a fentiekben kifejtettekre osztotta az elsőfokú bíróság álláspontját abban is, hogy a 15%-os emelés alkalmazása a jelen ügyben anyagi jogilag megalapozott volt, jóllehet a per tárgyát közvetlenül nem e januári emelés, hanem az ahhoz kapcsolódó 3,1%-os kiegészítő emelés képezte. A 2011. december 31. napján rögzített szolgálati nyugdíj tehát nem a felperes nyugdíjas státuszának

bekövetkezte okán minősült a Hszt. 78. §-a szerinti illetményszámítás alapjává váló, nyugdíjemelésekkel növelt összegnek, hanem a Knytv. 20. §-ának az időközi emeléseket integráló normatív rendelkezése alapján. Ha pedig e referenciaösszeg 2023. április 1-jei meghatározásakor a 2023. januári 15%-os emelést jogszerűen figyelembe kellett venni, akkor a Kr. 2. 1. § (1) bekezdés 1. pontja szerinti kiegészítő emelés előfeltétele is fennállt, mert az emelni rendelt összeg után a Kr. 1. alapján januári emelés járt.

[34] Az alperes azon további érve sem vezethetett eredményre, hogy a felperes legkorábban 2024. január 1. napjától, az 524/2023. Kr. alapján részesülhetett illetményemelésben. Ez a hivatkozás időben és jogcímében is elkülönülő emelési szabályokat mos ugyanis össze. A Kr. 2. rendeltetése nem a 2024. évi általános nyugdíjemeléshez kapcsolódó, jövőbeli valorizációs szabály, hanem a 2023. januári emeléshez tapadó, 2023. január 1-jére visszamenőleges hatállyal elrendelt kiegészítő emelést rögzítő norma. A felperes illetményét a Hszt. 78. §-a alapján 2023. április 1-jei hatállyal kellett akként megállapítani, majd a későbbiekben oly módon emelni, hogy annak nettó összege igazodjon a nyugdíjemelési szabályok alkalmazásával jogszerűen meghatározott referenciaösszeghez. Mindezekre tekintettel a 2024. évi emelés sem időbeli hatályát, sem jogvédelmi funkcióját tekintve nem kompenzálhatta a 2023-ban esedékessé vált, a Kr. 2. visszamenőleges hatályú rendelkezéséből eredő illetménykülönbséget.

[35] Mindezek alapján az ítéltábla arra a következtetésre jutott, hogy az elsőfokú bíróság az irányadó jogszabályi környezetet, így különösen a Hszt. 78. § (2) bekezdés b) pontját és (3) bekezdését, a Knytv. 20. §-át, valamint a Kr. 1. és Kr. 2. egymásra épülő rendelkezéseit helytállóan, rendszertani összefüggésükben és rendeltetésüknek megfelelően értelmezte. A felperes nem azért vált jogosulttá a 3,1%-os emelésnek megfelelő illetménykülönbségre, mert jogállását tekintve nyugdíjasnak minősült volna, vagy mert részére tényleges öregségi nyugdíjat folyósítottak volna, hanem kizárólag azért, mert a törvény a nyugdíj előtti rendelkezési állományban járó illetmény nettó összegét – objektív jogszabályi kötelezettségként – a Knytv. szerint rögzített szolgálati nyugdíj időközi nyugdíjemelésekkel növelt összegéhez, annak további emelését pedig az öregségi nyugdíjemelés mértékéhez kötötte. Miután a 2023. április 1-jei illetmény számítási alapjaként figyelembe vett havi nettó 507.715 forint már a Kr. 1. szerinti 15%-os januári emeléssel növelten került meghatározásra, a Kr. 2. szerinti 3,1%-os kiegészítő emelés jogszabályi feltétele szükségképpen teljesült. Az alperes ezen anyagi jogi tévedésére figyelemmel jogsértően utasította el a szolgálati panaszt, ezért az elsőfokú bíróság az ügy érdemi elbírálása során helytállóan és megalapozottan kötelezte a 2023. április 1. és 2025. december 31. napjai közötti időszakra járó illetménykülönbséget és annak késedelmi kamata megfizetésére.

[36] Mindezekre figyelemmel a Fővárosi Ítéltábla az elsőfokú bíróság ítéletét a fellebbezéssel nem támadott, a felperes 2026. január 1. napjától a jövőben esedékes havi bruttó 23.668 forint illetményrész megfizetésére irányuló kereseti kérelmét elutasító rendelkezése tekintetében nem érintette, míg annak a jogorvoslati kérelemmel érdemben támadott, az alperest a 2023. április 1. és 2025. december 31. napjai közötti időszakra járó illetménykülönbséget és annak késedelmi kamata megfizetésére kötelező részét a Kp. 109. § (1) bekezdése alapján helybenhagyta.

[37] A fellebbezés eredménytelenségére tekintettel a másodfokú bíróság a Kp. 99. § (3) bekezdése által felhívott 35. § (1) bekezdése folytán alkalmazandó, a polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény 81. § (1)-(2) és (5) bekezdéseire, valamint 82. § (3) bekezdésére figyelemmel kötelezte a pervesztes alperest a másodfokú eljárásban felmerült felperesi perköltség megfizetésére, amelynek konkrét összegét – a felszámított igénynek megfelelően, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII. 9.) IM rendelet 2. § (1) bekezdés a) pontjára figyelemmel – a fellebbezési ellenkérelemhez csatolt, 2026. március 27. napján kelt ügyvédi megbízási szerződés 6. pontjában foglaltak, illetőleg a felperesnek a per tárgyalásán tett nyilatkozata alapulvételével határozta meg.

[38] Az ítéltábla a fellebbezést a Kp. 107. § (1) bekezdése értelmében – tekintettel arra, hogy a felperes kérte a tárgyalás tartását – tárgyaláson bírálta el.

[39] Az ítélet elleni fellebbezés lehetőségét a Kp. 99. § (1) bekezdésében foglalt rendelkezés zárja ki.

Záró rész

Budapest, 2026. július 7.

dr. Antal Regina s. k.	dr. Oláh Zsolt s. k.	dr. Koós Szabolcs s. k.
a tanács elnöke	előadó bíró	bíró